

Nr 180

Av herr **Senander m. fl.**, om förbättrad ställning för de långvarigt sjuka, som vid sjukförsäkringslagens ikraftträdande betraktades som "utförsäkrade".

Sjukförsäkringslagens utestängande från lagens verkningar av långvarigt sjuka personer har väckt mycken diskussion och undran. För folk i allmänhet är det ofattbart att just de personer som hårdast drabbats av sjukdomens gissel skall utestängas från förmånerna av en sjukförsäkring. Över huvud taget måste det betecknas som en social oförmåga att sjukförsäkringen endast till viss tid (730, resp. 90 dagar) gäller för sjuka människor varefter de betraktas som "utförsäkrade" och överlämnas åt socialvården. Men vida oriktigare är att de som före lagens tillkomst varit långvarigt sjuka och därefter "utförsäkrats" från sjukförsäkring i privat regi skall betraktas som diskvalificerade att komma i åtnjutande av en statlig sjukförsäkrings förmån.

Det stora flertalet av dessa "utförsäkrade" utgöres av personer som råkat ut för folksjukdomar, ledgångsreumatism, tuberkulos, hjärtfel, cancer och sockersjuka. För personer som drabbats av någon av dessa sjukdomar, varav oftast fullständig invaliditet blir en följd, är sjukdomen en katastrof med verkningar för hela livet. De är oerhört känsliga i psykiskt hänseende och blir särskilt upprörda över att försättas i undantagsställning gentemot andra människor. Deras utestängande från sjukförsäkringen har därför utan tvivel verkat deprimerande, vilket kunde ha undvikits genom en varmsammare behandling av deras sak vid övergången till den allmänna sjukförsäkringen. Varken formella eller ekonomiska skäl borde ha fått stå hindrande i vägen för en generösare behandling av de "utförsäkrade" under en övergångstid.

De från tiden före sjukförsäkringslagens ikraftträdande långvarigt sjuka hör enligt vår mening icke längre betraktas som "utförsäkrade" utan beredas samma sjukförmåner som andra medborgare i enlighet med sjukförsäkringslagens bestämmelser. För såvitt man med "utförsäkringen" icke avsett att försätta de långvarigt sjuka i ett sämre ekonomiskt läge genom hänvisningen till socialvården, vilket vi icke förutsätter, så spelar kostnaderna samhällsekonomiskt sett ingen roll. Men för de "utförsäkrade" skulle det ha stor psykologisk betydelse, om de på nyssnämnt sätt bleve jämställda med andra samhällsmedlemmar.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsam utredning och förslag i syfte att bereda de långvarigt sjuka, som vid sjukförsäkringslagens ikraftträdande betraktades som "utförsäkrade", jämställdhet i sjukförsäkringsavseende med andra medborgare.

Stockholm i januari 1956

Knut Senander

Helmer Holmberg

H. Hagberg

Gustav Johansson
